

<https://doi.org/10.62837/2025.7.88>

HACIYEVA FİDAN YUSİF qızı
Azərbaycan Dillər Universitetinin doktorantı
Kafedra: İngilis dilinin üslubiyatı
Email: hajiyevid@yandex.ru

BƏDİİ MƏTNİN ÖZƏLLİKLƏRİ

Xülasə:

Məqalədə bədii mətnə aid olan xüsusiyyətlər araşdırılır.

Ənənəvi olaraq bədii mətn yazılı və ya şifahi materialın ilkin formasında (parafraz və ya xülasədən fərqli olaraq) başa düşülür. Bədii mətn kontekstdə başa düşülə bilən hər hansı bir dil materialıdır. O, sadə və ya mürəkkəb ola bilər. Bir-birinə aid olan istənilən cümlə ardıcılığı mətn hesab edilə bilər. Mətn formadan çox məzmunla istinad edir.

Bədii mətnin nədən ibarət olması ideyası zamanla təkamül etmişdir.

Bədii mətnin konsepsiyası sabit olmur. Bədii mətnlərin nəşri və yayılması texnologiyaları inkişaf etdikcə həmişə dəyişir. Keçmişdə mətnlər adətən kitabçalar və ya kitablar kimi cildlənmiş formalarda çap məhsulu kimi təqdim edilirdi.

Bədii mətnləri artıq nisbətən sabit hesab etmək olmaz. Onlar yeni medianın dəyişən imkanları ilə daha axıcı olmağa başlayıb. Bundan əlavə, bədii mətnlər getdikcə multimodal və interaktiv olurlar. Bədii mətnlər arasındakı əlaqələr mürəkkəb onlayndır və mətnlərarası əlaqə onlayn rejimdə geniş yayılmışdır.

Açar sözlər: *mətn, bədii mətn, xüsusiyyət, həcm, əlaqə*

Son illərdə mətnlərin tədqiqi (xüsusilə Avropada) mətn dilçiliyi kimi adlandırılan dilçiliyin bir sahəsinin müəyyən edici xüsusiyyətinə çevrilmişdir və burada “mətn” mərkəzi nəzəri statusa malikdir. Mətnlər müəyyən edilə bilən kommunikativ xüsusiyyətlərə malik olan dil vahidləri kimi görünür.

Mətnin yeddi prinsipi mövcuddur: *koheziya, koherensiya, məqsədyönlülük, məqbulluq, informativlik, situasiya və intertekstuallıq* [3, s. 48].

Ədəbiyyatda mətn növləri əsas yazı üslublarını təşkil edir. Faktik mətnlər sadəcə məlumat verməyə çalışır, bədii mətnlər isə yaradıcı dil və təsvirlərdən istifadə etməklə oxucunu əyləndirməyə və ya başqa şəkildə cəlb etməyə çalışır. Ədəbi yazının bir çox aspektləri və onu təhlil etməyin bir çox yolu var, lakin dörd əsas kateqoriya var ki, onlar bədii mətnin əsasını təşkil edir: təsviri, povesti, izahedici və mübahisəli [4, s. 12].

Povestin əsas məqsədi oxucuları əyləndirmək, onların marağını qazanmaq və onların oxuduqları mətnə olan maraqlarını saxlamaqdan ibarətdir. Bununla belə, rəvayətlər öyrətmək və ya məlumatlandırmaq, münasibətləri/sosial fikirləri dəyişmək üçün də yazıla bilər, məsələn, aktual problemləri qaldırmaq üçün istifadə olunan

serialar və televiziya dramları. Hekayələr insanları/personajları zaman və məkanda ardıcılıqla sıralayır, lakin onlar təkrar hesablamalardan onunla fərqlənir ki, hekayələr ardıcılıqla bir və ya daha çox problem yaradır və nəticədə həll edilməli olan bir yol tapılmalıdır. Hekayə mətninin ümumi quruluşu və ya əsas planı “hekayə qrammatikası” kimi tanınır. Hekayə qrammatikasının müxtəlif variantları vardır:

Parametrlər — hekayənin nə vaxt və harada baş verməsi;

Personajlar - hekayədəki ən vacib insanlar və ya personajlar;

Süjet - hekayənin hadisələri, başlanğıc hadisəsi - problemi və/və ya məqsədi təyin edən hərəkət və ya hadisə - əsas personaj(lar)ın məqsədə çatmaq və ya problemi həll etmək üçün bir və ya bir neçə cəhdi və məqsədə çatmaq cəhdlərinin nəticəsi [5, s. 100];

Münaqişələr/məqsəd – bütün hekayənin təşkil olunduğu mərkəz nöqtəsi;

Mövzu - hekayənin əsas mənası...müəllif bunu niyə yazmışdır... hekayədən öyrənməyimizi və ya həyata keçirməyimizi istədiyi bir həqiqətdir. Hekayədə mövzu xüsusi olaraq göstərilmiş - onu ayırd etmək lazımdır.

Hekayənin bir çox növləri var. Onlar xəyali, faktiki və ya hər ikisinin kombinasiyası ola bilər. Bunlara nəgillər hekayələri, elmi fantastika, romanslar, qorxu hekayələri, macəra hekayələri, nağıllar, miflər və əfsanələr, tarixi povestlər, balladalar, şəxsi təcrübə və ya tarixi ola bilər.

Bədii mətnin strukturunun ən ümumi elementləri *səhnə, süjet və mövzudur*. Hekayə süjetinin hissələrinə ekspozisiya (əvvəlcədən), yüksələn hərəkət, kulminasiya, eniş hərəkəti və həlli daxildir [6, s. 26].

Bədii mətn, bədii romanda olduğu kimi, hekayə danışmaq və ya əyləndirmək məqsədi daşıyan kitab və ya şeir kimi yazı parçasıdır. Onun mətn kimi əsas funksiyası adətən estetiklik hesab olunur, lakin o, həm də siyasi mesajlar və ya inancları ehtiva edə bilər.

Ədəbiyyatın öyrənilməsi daxili reaksiyadan, oxuma prosesində yaşadıklarının təxəyyülü şüurundan başlayır. Həmin şüur ilk növbədə mətnə reaksiyada formalaşır, onun haqqında düşünmə, yazmaq proseslərini doğurur [7, s. 20].

Mətni oxumaq və ədəbi vasitələri müəyyənləşdirmək:

İlk addım mətni(lər)i diqqətlə oxumaq və ilkin qeydləri götürməkdir. Oxuduqca yazıda ən maraqlı, təəccüblü və hətta çaşqınlıq yaradan şeylərə diqqət yetirin — bunlar təhlilinizdə dərinlən öyrənə biləcəyiniz şeylərdir.

Ədəbi təhlildə məqsədiniz sadəcə olaraq mətndə təsvir olunan hadisələri izah etmək deyil, yazının özünü təhlil etmək və mətnin necə işlədiyini daha dərinlən müzakirə etməkdir. İlk növbədə, siz ədəbi üsulları axtarırsınız - yazıçıların məna çatdırmaq və effektlər yaratmaq üçün istifadə etdiyi mətn elementləri. Birdən çox mətni müqayisə edirsinizsə və təzad yaradırsınızsa, müxtəlif mətnlər arasında əlaqə də axtara bilərsiniz.

Təhlilinə başlamaq üçün diqqət edə biləcəyiniz bir neçə əsas sahə var. Mətnin hər bir tərəfini təhlil edərkən, onların hamısının bir-biri ilə necə əlaqəli olduğunu düşünməyə çalışın. Vacib keçidləri və sitatları izləmək üçün vurğulamalardan və ya qeydlərdən istifadə edə bilərsiniz.

Dil seçimləri

Obrazlı dilə metafora (məsələn, “gözləri okeanlar idi”) və bənzətmə (məsələn, “gözləri okeanlar idi”) kimi şeylər daxildir.

Həmçinin məndəki təsvirlərə diqqət yetirin - müəyyən atmosfer yaradan və ya vacib bir şeyi simvolizə edən təkrarlanan şəkillər. Unutmayın ki, dil ədəbi mətnlərdə zahiri mənada ifadə etdiyindən daha çox söz demək üçün istifadə olunur.

Bədii mətn daxilində əlaqəlilik vardır. Bədii mətn daxilindəki cümlələr arasında bağlılıq vardır. Ə.Əbdullayev yazır ki, bağlılıq mətnin əsas hissəsini təşkil edir [1, s.228]. Onun qənaətinə əsasən, bədii mətn daxilindəki əlaqəlilik, yaxud bağlılıq əsasən cümlələrin sadə ardıcılığı bədii mətni formalaşdırır. Heç bir mətn bağlılıq olmadan mövcud ola bilməz. Mətn daxilində bağlılığın itməsi onun dağılması, mənasının itməsi anlamını verir. F.Veysəlli yazır ki, mətnin bağlılığı bir neçə faktorun qarşılıqlı hərəkətinin nəticəsində baş verir [8, s. 220]. Bu da əvvəlcə həqiqi hadisələrin və onların inkişafı dinamikasının bərabərliyini əks etdirir.

Bu mətni oxuyuruq və ondan heç nə anlamırıq. Çünki bunun bizim mövzumuzla heç bir əlaqəsi yoxdur. Məndə nədən bəhs edildiyi anlaşılmır. Mətnin komponentləri arasında məntiqi bağlılıq vasitələri, məsələn, nəticəlilik, irəli gəlmə, presuppozisiya müşahidə olunmur. Sadəcə mətn təqdim edilib və onun məqsədi bizə aydın deyil.

Bədii mətn daxilində semantik bağlılığın mahiyyəti ondan ibarət idi ki, mətni təşkil edən cümlələrdə bəzi semantik əlaqələrin müvafiq elementlərlə şərtlənən mənə bağlılığı olur. Bu zaman mətni təşkil edən cümlələr arasında məntiqi-semantik münasibətlər ön plana çıxır.

Bədii mətnin bağlılığını şərtləndirən növləri bir-birini qarşılıqlı şəkildə tamamlayır, mətni təşkil edir və onun məzmunu üçün müəyyən çərçivə yaradır.

Məndüzəldən faktorlardan biri də koqeziya hesab edilir. Koqeziya semantik anlayış kimi qəbul edilir; o, struktur münasibətlərə aid hesab edilmir. Koqeziyanın əsası cümlələr arasındakı semantik münasibətlərdir, yəni koqeziyaya cümlələr arasındakı münasibətlərdə rast gəlinir.

Bədii mətnin daxilindəki təkrarlar, paralelizm də onun struktur və semantik cəhətdən formalaşmasında xüsusi rol oynayır.

Bədii mətnin cümlələri arasındakı əlaqələr, müəyyənlik və qeyri-müəyyənlik, eləcə də yarımçıq obyektiv zərurətdən doğur və bu da mətnin reallaşmasına, onların mənasının açılmasına şərait yaradır.

Bədii mətnin formalaşmasında, onun struktur-semantik cəhətdən tam formaya düşməsində rol oynayan əsas məsələlərdən biri də presuppozisiyadır. Ə.Əbdullayev

yazır: “Presuppozisiya məhz təfəkkürlə bağlıdır. Presuppozisiya mətni təşkil edən arasında assosiativ əlaqə yarada bilir” [1, s.230]. Qeyd edək ki, bədii mətnlərdə presuppozisiya əks üzvlərdən qurulur. Tərəflər məntiqi-semantik münasibətləri ifadə edir. Bu münasibətlər məntiqi şəkildə mətni formalaşdırır.

Bədii mətnin cümlələri arasında mənə əlaqəsinin olması da mütləqdir. Bəs, bu əlaqəni necə müəyyən etmək olur? İki cümlə nümunəsi verək və müqayisə edək:

- 1) That way led to the mountains. (O yol dağlara aparırdı).
- 2) They concert was already over. (Konsert artıq qurtarıb).

Göründüyü kimi, bu nümunədə ilk baxışdan cümlələr arasında mənaca rabətə görmək mümkün deyil.

Mətn daxilində mənə əlaqəsi hər hansı bir başqa əlaqədən seçilmir. Bir qayda olaraq birləşən cümlələrin ümumi komponenti onların hər birində təkrarlanır.

Fikrin ümumi komponentinin danışıqda cümlələr arasında əlaqənin şərti və qanunudur. Bu zaman belə suallar meydana çıxır: “fikrin hansı elementləri ümumiləşən, təkrarlanan olur? Real danışıqda bu necə baş verir? Fikir cümlədə və bədii mətnədə necə hərəkət edir – cümlədən cümləyə?”

Ə.Abdullayev yazır: “Təsadüf və ixtiyarilik bu cür mətnlərdə müşahidə olunmur. Söz birləşmələri və cümlələrin düzəldilməsində dil qaydaları olduğu kimi, fikrin hərəkəti haqqında da qanun vardır” [1, s.232]. Biz fikirləşirik ki, fikrimizi ciddi qayda üzrə ifadə edirik. İndi isə bir cümlənin bir neçə variantını nəzərdən keçirək:

- 1) Atam tətillə çıxdı.
- 2) Tətillə çıxdı / atam.
- 3) Çıxdı atam / tətillə.

Göründüyü kimi, bu cümlələrdə sintaktik struktur və söz tərkibi dəyişmiş, yəni mübtədə bütün cümlələrdə mübtədə kimi, xəbər öz yerində, zərflik öz yerində və s. Buna görə də bu cümlələrdən hər birinin hansı suala cavab verdiyinə görə mühakimə yürütmək olar. Birinci cümlə atam nə etdi sualına cavab verir. Vəziyyətdən və ya əvvəlki danışıqdan bəllidir ki, söhbət atadan gedir. Lakin onun nə etdiyi məlum deyil və ona görə də cümlə bu suala cavab verir.

İkinci cümlədə bir kəsin nə etdiyini və hara yollandığı məlumdur, lakin bu bir kəsin kimi olduğu məlum deyil. Cümlə “Səyahətə kim yollandı? Sualına cavab verir.

Üçüncü cümlədə kim haqqında (ata) və onun nə etdiyi barədə məlumat var, lakin onun hara yollandı barədə məlumat yoxdur. Cümlə “Ata hara yollandı?” sualına cavab verir. Eyni cümlədən ibarət olan və eyni sintaktik strukturlara malik olan cümlələrin mənasını dəyişdirən nədir?

Bu suala qısa şəkildə belə cavab vermək olar: fikrin hərəkəti. Fikir məlumdan məchula, yeniyə doğru hərəkət edir. Əgər bir cümlədə yalnız məlum haqqında danışısaydı və yeni məlumat olmasaydı, ünsiyyət mənasız olmazdı. Doğrudan da,

mən nə üçün deməliyəm, qar yağır, əgər o, məni görsə və ya qarın altında dayanmışamsa və s. kimi cümlələr mənasız olar.

Cümlə yalnız yeni məlumatdan ibarət ola bilməz. Bu cür nitq böyük çətinlik yarada bilər. Hər bir fikrin dayaq nöqtəsi olmalıdır və o bunu artıq məlumda, yəni verilmişdə tapır. Əvvəlcə məlum olan haqqında (ata haqqında, tətillər haqqında və s.) danışırıq, daha sonra isə bu məlum haqqında yeni məlumat veririk. Buradan görünür ki, bədii mətnin strukturlarından fikir məlumatından verilmişdən yeniyə, məchula doğru hərəkət edir. Bu isə hər bir dilin cümləsində fikrin hərəkəti qanunudur ki, dilçilik elmində ona aktual üzvlənmə nəzəriyyəsi kimi baxılır. Cümlələrin əksər çoxluğu intonasiya cəhətdən iki hissəyə bölünür. Bunlardan birincisi genişlənməli olan məlum, verilmiş, mövzudur; ikincisi isə yeni, naməlum, remadır. Fikir temadan remaya doğru hərəkət edir. Cümlədə əsas şey yeni məlumat, yəni remadır və ünsiyyət remaya görə baş verir. Buna görə də təəccüblü deyil ki, məna, cümlə vurğusu remanın üzərinə çıxır.

Temanın birinci hissəsindən sonra kiçik bir pauza, yəni fasilə verilir, daha sonra isə vurğu altında olan rema gəlir. Az cümlə fəsiləsiz tələffüz edilir. Onlar üzvlənməyən adlanırlar. Məsələn: Payız gəldi; Qar yağır. Bu cür cümlələrdə yalnız yeni məlumat-remadır. Buna görə də fikrin hərəkəti çərçivəsində ümumi qaydaya, qanuna tabe olan olur: temadan remaya. Fikir artıq məlum olandan naməlum olana, yeniyə doğru hərəkət edir. Eyni hadisə bədii mətndəki hər bir cümlədə baş verir. Yəni fikir temadan remaya doğru hərəkət edir. Lakin bu cür cümlələrin mətn alınması üçün cümlələr bir-birilə əlaqələnməlidir, bunun üçün isə, biz aşkar etdiyimiz kimi, onlar ümumi məna komponentinə malik olmalıdır. Belə olduqda bədii mətnə fikirlərin (cümlələrin) birləşməsi necə həyata keçirilir?

İngilis dilində bir mətn parçasını nəzərdən keçirək:

“Relaxing in the sun on a warm beach is great. But relaxing in the sun on a warm beach in a new swimsuit is even better. Find yours and more at South Florida, finest malls where you’ll also find great stores with all sorts of choices ....” (İsti çimərlikdə günəş altında dincəlmək əladır. Ancaq yeni çimərlik paltarında isti çimərlikdə günəş altında dincəlmək daha yaxşıdır. Özünü və daha çoxunu Cənubi Floridada, ən yaxşı ticarət mərkəzlərində tapa bilərsiniz, burada hər cür seçimləri olan möhtəşəm mağazalar görə bilərsiniz).

İndi isə baxaq ki, bu bədii mətndəki cümlələr bir-birilə necə əlaqələndirilir?

İlk əvvəl fikrin ümumi komponentinə görə, cümlələrin hamısında söhbət çimərlik paltarı haqqındadır. Lakin bu olduqca ümumi cavabdır və o, konkret olaraq əlaqə mexanizminin necə olduğunu açmır. Birinci cümləyə baxaq: bu cümlə iki hissəyə ayrılır: ‘Relaxing in the sun on a warm beach (burada fasilə olur) və is great. Birinci cümlə temadır, əvvəlki mətnədən verilən məlumdur, ikinci remadır, yəni yeni məlumatdır və ona görə də bu cümlə yazılır. Yazıçı sanki oxucuya məlumat verir: çimərlik haqqında siz artıq bilirsiniz, mən onu indicə təsvir etdim, indi çimərlik

paltarı, özündə yeni çimərlik paltarı haqqında danışaq. Bu əsas məsələlər, görün yeni çimərlik paltarında çimərlik necə olur. Cümlənin bütün quruluşunda bu yeni məlumat seçilir – isti çimərlikdə yeni çimərlik paltarında dincəlmək.

Beləliklə, birinci cümlədə əsas məlumat isti çimərlikdir. Bəs, biz isti çimərlik haqqında nə bilir ki, o yeni çimərlik paltarında daha gözəl olur. Bu olduqca qeyri-kifayət və qeyri-müəyyəndir. Aydın ki, növbəti cümlədə əlavə məlumat lazımdır və təbiidir ki, söhbət çimərlik paltarının harada olması haqqında getməlidir. Doğrudan da bizim gözlədiyimiz baş verir. Növbəti cümlə məhz ticarət mərkəzinə həsr olunur: *“Find yours and more at South Florida’s finest malls where you will also find great stores with all sorts of choices”*.

Bu cümlələr aarsında sıx əlaqə ümumi komponent olan çimərlik paltarı vasitəsilə həyata keçirilir. Lakin bu ümumi komponentin rolu kəskin surətdə dəyişir. Əgər birinci cümlədə is great yeni məlumat remadırsa, ikinci cümlədə o artıq mövzudur (temadır).

Beləliklə, fikir cümlə daxilində temadan remaya, məlumdan yeniyə doğru hərəkət edir. Fikrin cümlədən cümləyə hərəkəti isə ona görə baş verir ki, əvvəlki cümlənin reması sonra glən cümlənin temasına çevrilir ki, onun barəsində yeni məlumat (rema) verilir.

Uzun illər bundan əvvəl V. Fromkin yazır ki, mübtəda sonradan yeni səciyyə birləşdirilən ümumi mövzunun ilkin xüsusiyyətidir [7, s.44]. Burada belə olur: mübtəda gələcək inkişaf üçün çıxış nöqtəsidir, yəni əsası olan əvvəlki fikir fəaliyyətinin nəticəsidir. Sonrakı inkişaf xəbərdir, təfəkkür prosesində cümlə, yerləş prosesində addım deməkdir. Üzərinə ağırlıq düşən mübtədəyə müvafiq gəlir, yeni yer tutmaq üçün irəliyə hərəkət edən xəbərə müvafiq gəlir.

Fikrin bu növ hərəkəti məntiqi, ardıcıl surətdə inkişafda olan düşünən nitq üçün səciyyədir. Fikir sərbəst şəkildə bir cümlədən o birinə keçir, üçüncü cümləyə başlanğıc verir, cümlələri bir zəncirin halqaları kimi sıx birləşdirir. Buna görə də məntədəki cümlələr arasında belə əlaqəni zəncirvari əlaqə adlandırmaq olar. O, universal səciyyə daşıyır, zəncirvari rabitə əsasında istədiyimiz qədər bədii mətn düzəltmək olar.

Beləliklə, bədii mətn daxilində bütün cümlələrin bir-birinə birləşməsi müxtəlif remaların birləşməsilə həyata keçirilir.

ƏDƏBİYYAT

1. Abdullayev, Ə.Ə. Aktual üzvlənmə və mətn / Ə.Ə.Abdullayev – Bakı: Xəzər Universiteti nəşriyyatı, – 1998. – 189 s.

2. Azərbaycan dilində mürəkkəb sintaktik bütövlər. Dərs vəsaiti / K.M.Abdullayev [və b]; elmi red. K.M.Abdullayev, M.M.Musayev, Ş.Q.Hüseynov;

rəyçilər T.İ.Hacıyev [və b.]; Azərb. Resp. Təhsil Nazirliyi, Bakı Slavyan Universiteti. – Bakı: Mütərcim, – 2012. – 606 s.

3.Geis, M.L. Speech Acts and Conversational Interaction. Speech acts and conversational interaction / M.L.Geis – New York: Cambridge University Press, – 1995. – 248 p.

4.Barton, David, and Carmen Lee. "Language Online: Investigating Digital Texts and Practices." Routledge, 2013.

5.Fodor, J.A. The Structure of language: readings in the philosophy of language / J.A.Fodor, J.J.Katz – New Jersey: Prentice Hall, –1964. – 612 p.

6.Carter, Ronald, and Michael McCarthy. "Cambridge Grammar of English." Cambridge University Press, 2006.

7.Fromkin, V. An Introduction to Language / V.Fromkin, R.Rodman – USA: Harcourt Brace College Publishers, – 1993. – 544 p.

8.Veysəlli, F.Y. German dilçiliyinə giriş / F.Y.Veysəlli – Bakı: Təhsil NPM, – 2003. – 410 s.

Hajiyeva F.

FEATURES OF A FICTIONAL TEXT

Summary

The article examines the characteristics of a literary text.

Traditionally, a literary text is understood in its original form (as opposed to a paraphrase or summary) of written or oral material. A literary text is any linguistic material that can be understood in context. It can be simple or complex. Any sequence of sentences that are related to each other can be considered a text. Text refers to content rather than form.

The idea of what constitutes a literary text has evolved over time.

The concept of a literary text is not static. It is always changing as the technologies for publishing and distributing literary texts develop. In the past, texts were usually presented as printed products in bound forms such as booklets or books.

Fictional texts can no longer be considered relatively static. They have become more fluid with the changing possibilities of new media. Furthermore, fiction is increasingly multimodal and interactive. The relationships between fiction are complex online, and intertextuality is widespread online.

Key words: *text, literary text, feature, volume, connection*

Гаджиева Ф.

ОСОБЕННОСТИ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА

Резюме

В статье рассматриваются характеристики художественного текста.

Традиционно под художественным текстом понимается его исходная форма (в отличие от пересказа или краткого изложения) письменного или

устного материала. Художественный текст — это любой языковой материал, понятный в контексте. Он может быть простым или сложным. Любая последовательность предложений, связанных друг с другом, может считаться текстом. Текст относится к содержанию, а не к форме.

Представление о том, что представляет собой литературный текст, со временем менялось.

Понятие литературного текста не статично. Оно постоянно меняется по мере развития технологий публикации и распространения литературных текстов. В прошлом тексты обычно представлялись в виде печатной продукции в переплетённом виде, например, брошюр или книг.

Художественные тексты больше нельзя считать относительно статичными. Они стали более гибкими благодаря меняющимся возможностям новых медиа. Более того, художественная литература становится всё более мультимодальной и интерактивной. Взаимосвязи между художественными произведениями в интернете сложны, а интертекстуальность широко распространена в интернете.

Ключевые слова: *текст, художественный текст, особенность, объем, связь*

Rəyçi: filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İradə Nadir qızı Sərdarova